Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
GIOVANNI PITRUZZELLA
esitatud 21. jaanuaril 2021 [1]

Kohtuasi C-54/19 P

Axa Mediterranean Holding, SA
versus

Euroopa Komisjon

Apellatsioonkaebus – Äriühingu tulumaksu käsitlevad sätted, mis lubavad Hispaania maksuresidendist ettevõtjatel amortiseerida välismaa maksuresidendist äriühingutes osaluse omandamisest tuleneva firmaväärtuse – Mõiste „riigiabi“ – Valikulisus

1. Käesoleva kohtuasja esemeks on apellatsioonkaebus, mille Axa Mediterranean Holding, SA (edaspidi „Axa“) esitas 15. novembri 2018. aasta kohtuotsuse Axa Mediterranean Holding *vs.* komisjon [2] (edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“) peale, millega Üldkohus jättis rahuldamata Axa ELTL artikli 263 alusel esitatud hagi, milles paluti tühistada komisjoni 12. jaanuari 2011. aasta otsuse 2011/282/EL firmaväärtuse amortiseerimise kohta välismaises äriühingus osaluse omandamisel, mida Hispaania rakendas (edaspidi „vaidlusalune otsus“), [3] artikli 1 lõige 1, ja teise võimalusena sama otsuse artikkel 4.

2. Käesolev apellatsioonkaebus on üks kaheksast paralleelsest kohtuasjast, milles on esitatud nõue tühistada kohtuotsused, millega Üldkohus jättis rahuldamata hagid, mille teatavad Hispaania äriühingud esitasid vaidlusaluse otsuse või komisjoni otsuse 2011/5/EÜ peale firmaväärtuse amortiseerimise kohta välismaises äriühingus osaluse omandamisel, mida Hispaania rakendas (edaspidi „28. oktoobri 2009. aasta otsus“). [4]

I. Faktilised asjaolud, vaidlusalune meede ja vaidlusalune otsus

3. Euroopa Komisjon otsustas 10. oktoobril 2007 pärast mitut kirjalikku küsimust, mille Euroopa Parlamendi liikmed olid aastatel 2005 ja 2006 talle esitanud, ning kaebust, mille ta sai 2007. aastal ühelt eraettevõtjalt, algatada ELTL kehtiva artikli 108 lõikes 2 sätestatud ametliku

[1] Algkeel: itaalia.

[2] T-405/11, ei avaldata, EU:T:2018:780.

[3] Otsus nr C 45/07 (ex NN 51/07, ex CP 9/07) (ELT 2011, L 135, lk 1). Seda otsust parandati kahel korral, 3. märtsil 2011 ja 26. novembril 2011.

[4] C 45/07 (ex NN 51/07, ex CP 9/07) (ELT 2011, L 7, lk 48). Muud kohtuasjad, milles esitan samal kuupäeval ettepaneku, on liidetud kohtuasjad C-51/19 P, World Duty Free Group ja C-64/19 P, Hispaania *vs.* komisjon, C-53/19, Banco Santander ja Santusa *vs.* komisjon ja C-65/19 P, Hispaania *vs.* komisjon, ja kohtuasjad C-50/19 P, Sigma Alimentos Exterior *vs.* komisjon, C-52/19 P, Banco Santander *vs.* komisjon ja C-55/19 P, Proseguor Compañía de Seguridade *vs.* komisjon.

uurimismenetluse[5] (edaspidi „algatamisotsus“) meetme suhtes, mis on ette nähtud Hispaania äriühingu tulumaksu seaduse (Ley del Impuesto sobre Sociedades) artikli 12 lõikes 5, mis lisati sellesse seadusse 27. detsembri 2001. aasta seadusega 24/2001 maksu-, haldus- ja sotsiaalmeetmete kohta[6] (Ley 24/2001, de Medidas Fiscales, Administrativas y del Orden Social), ja mida korrati kuninga 5. märtsi 2004. aasta seadusandlikus dekreedis 4/2004, millega kiidetakse heaks äriühingu tulumaksu seaduse konsolideeritud versioon (Real Decreto Legislativo 4/2004, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley del Impuesto sobre Sociedades, edaspidi „TRLIS“) (edaspidi „vaidlusalune meede“). Vaidlusaluse meetme kohaselt võib Hispaania maksukohustuslasest äriühing siis, kui ta on omandanud „välismaises äriühingus“ vähemalt 5-protsendilise osaluse ning seda vähemalt aastaseks katkematuks ajavahemikuks, tema poolt tasumisele kuuluva äriühingu tulumaksuga maksustatavast tulust amortisatsiooni vormis maha arvata sellest tuleneva firmaväärtuse[7], täpsemalt rahalise firmaväärtuse (*comercio financiero*)[8]. Vaidlusaluses meetmes on täpsustatud, et selleks, et äriühingut peetaks „välismaiseks äriühinguks“, peab tal olema kohustus tasuda maksu, mis on Hispaanias kohaldatava maksuga identne, ja ta peab oma tulu peamiselt saama äritegevusest välismaal.

4. Komisjon lõpetas 28. oktoobri 2009. aasta otsusega ametliku uurimismenetluse Euroopa Liidu siseste osaluste omandamiste osas. Komisjon tunnistas selles otsuses abikava, mida Hispaania vaidlusaluse meetme alusel rakendas, siseturuga kokkusobimatuks abisaajatele ühendusesiseste omandamistega seoses antud abi puhul.

5. Komisjon jättis ametliku uurimismenetluse liiduväliste osaluste omandamiste suhtes avatuks, oodates uusi andmeid, mille Hispaania ametiasutused lubasid esitada. See menetluse osa lõpetati vaidlusaluse otsuse vastuvõtmisega. Otsuse artikli 1 lõige 1 tunnistab abikava, mida Hispaania rakendas vaidlusaluse meetme alusel, siseturuga kokkusobimatuks „abisaajatele ELi-väliste omandamistega seoses antud abi puhul“.[9] Selle artikli lõige 4 näeb ette, et „[…] TRLISe artikli 12 lõike 5 kohaselt käesoleva otsuse *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevaks teostatud ELi-väliste omandamistega seoses abisaajatele antud maksusoodustusi, mis on seotud otsese või kaudse enamusosalusega välismaistes äriühingutes, mis on asutatud Hiinas, Indias või mõnes muus riigis, kus on tõendatud ilmsete õiguslike takistuste olemasolu piiriüleste äriühenduste puhul või kus nende olemasolu saab tõendada, võib jätkuvalt kasutada kogu abikavas kehtestatud amortisatsiooniperioodi jooksul“. Vaidlusaluse otsuse artikli 4 lõige 1 näeb ette, et tagasi nõutakse „artikli 1 lõikes 1 osutatud kava alusel antud maksuvähendustele vastav siseturuga kokkusobimatu abi […] nendelt abisaajatelt, kelle ELi-väliste omandamiste kaudu välismaistes äriühingutes omandatud õigused ei vasta artikli 1 lõigetes 2–5 sätestatud tingimustele“.

[5] ELT 2007, C 311, lk 21 (edaspidi „algatamisotsus“).

[6] *BOE* nr 61, 11.3.2004, lk 10951.

[7] Firmaväärtusena käsitatakse vaidlusaluse otsuse põhjenduses 27 „tuntud ärinime väärtust, häid kliendisuhteid, töötajate oskusi ja muid selliseid tegureid, mis peaksid tootma tulevikus suuremat tulu kui kõnealusel hetkel ilmne“, mis vastavad „äriühingu omandamisel üle tolle varade turuväärtuse makstavale hinnale“, mis tuleb Hispaania raamatupidamispõhimõtete kohaselt kirjendada eraldi immateriaalse varana niipea, kui sihtäriühing omandava äriühingu kontrolli alla läheb.

[8] Vaidlusaluse otsuse põhjenduse 29 kohaselt tähendab rahaline firmaväärtus Hispaania maksusüsteemis firmaväärtust, mis oleks kirjendatud osalust omava äriühingu ja sihtäriühingu ühinemise korral.

[9] Vaidlusaluse otsuse artikli 1 lõikes 2 jäeti ühisturuga kokkusobimatuks tunnistamise ning tagastamisnõude kohaldamisalast välja maksuvähendused, mida abisaajad olid kasutanud vaidlusaluse meetme alusel seoses ühendusesiseste omandamistega, mis on „seotud otseste või kaudsete õigustega välismaistes äriühingutes ning mis 21. detsembriks 2007 vastasid abikava asjaomastele tingimustele, kuid mitte tingimusele, et asjaomasele äriühingule pidi osalus kuuluma vähemalt aastase katkematu ajavahemiku jooksul“. Komisjon leidis nimelt, et kuni selle kuupäevani (mil ametliku uurimismenetluse algatamise otsus avaldati ELTs) oli vaidlusaluse meetme kasutajatel õiguspärane ootus, et meede on seaduslik (vt vaidlusaluse otsuse põhjendused 186–199). Vaidlusaluse otsuse põhjenduse 200 kohaselt koheldakse samamoodi neid abisaajaid, kes on teinud tehinguid teistes kolmandates riikides, omandanud enamusosalused ja suudavad esitada piisavaid tõendeid, et näidata ilmsete õiguslike takistuste olemasolu selle kolmanda riigi õigusaktides kõnealuse otsuse tähenduses.

II. Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

6. Axa esitas vaidlusaluse otsuse tühistamise nõudes hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 29. juulil 2011. Komisjon esitas 11. novembril 2011 eraldi dokumendina vastuvõetamatuse väite, mille Üldkohus kohtuasja sisuliste küsimuste läbivaatamisega liitis. Menetlus peatati 13. märtsist 7. novembrini 2014, mil Üldkohus tegi selles kohtuasjas 7. novembri 2014. aasta kohtuotsuse Banco Santander ja Santusa *vs.* komisjon[10] (edaspidi „kohtuotsus Banco Santander ja Santusa *vs.* komisjon"), tühistades vaidlusaluse otsuse põhjendusega, et komisjon kohaldas vääralt ELTL artikli 107 lõikes 1 ette nähtud valikulisuse tingimust. Ühtlasi tühistas Üldkohus 7. novembri 2014. aasta kohtuotsusega Autogrill España *vs.* komisjon[11] (edaspidi „kohtuotsus Autogrill España *vs.* komisjon") ka 28. oktoobri 2009. aasta otsuse.

7. Komisjon esitas kohtuotsuse Banco Santander ja Santusa *vs.* komisjon peale apellatsioonkaebuse, mis saabus Euroopa Kohtu kantseleisse 19. jaanuaril 2015. See apellatsioonkaebus, mis registreeriti numbriga C-21/15 P, liideti apellatsioonkaebusega, mis oli registreeritud numbriga C-20/15 P ja millega komisjon oli vaidlustanud kohtuotsuse Autogrill España *vs.* komisjon. Euroopa Kohtu presidendi 19. mai 2015. aasta otsustega anti Saksamaa Liitvabariigile, Iirimaale ja Hispaania Kuningriigile luba liidetud kohtuasjades WDFG ning Banco Santanderi ja Santusa nõuete toetuseks menetlusse astuda. Euroopa Kohus tühistas 21. detsembri 2016. aasta otsusega komisjon *vs.* World Duty Free Group jt[12] (edaspidi „kohtuotsus WDFG") kohtuotsuse Banco Santander ja Santusa *vs.* komisjon, saatis asja Üldkohtusse uueks arutamiseks ja jättis kohtukulude kandmise otsustamise osaliselt edaspidiseks. Ühtlasi tühistas Euroopa Kohus ka kohtuotsuse Autogrill España *vs.* komisjon.

8. Üldkohtu menetlust, mis oli alates 9. märtsist 2015 uuesti peatatud, jätkati 21. detsembril 2016 ja see lõppes vaidlustatud kohtuotsuse vastuvõtmisega, millega Üldkohus jättis Axa hagi rahuldamata ja mõistis temalt välja kohtukulud.

III. Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

9. Axa esitas käesoleva apellatsioonkaebuse, mis saabus Euroopa Kohtu kantseleisse 25. jaanuaril 2019. Ta palub tühistada vaidlustatud kohtuotsus, rahuldada tema Üldkohtule esitatud hagi, tühistades vaidlusaluse otsuse, ja mõista kohtukulud välja komisjonilt. Komisjon palub jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista kohtukulud välja apellandilt.

IV. Analüüs

A. Sissejuhatavad märkused

10. Maksumeetmete valikulisuse kohtupraktika hetkeseisu analüüsiga seoses ja eelkõige kirjeldamaks kolmeetapilist meetodit, mille Euroopa Kohus on välja töötanud valikulisuse analüüsiks, viitan argumentidele ja kriteeriumidele, mille esitasin liidetud kohtuasjades C-51/19 P, World Duty Free Group *vs.* komisjon, ja C-64/19 P, Hispaania *vs.* komisjon, tänase

[10] T-399/11, EU:T:2014:938.

[11] T-219/10, EU:T:2014:939.

[12] C-20/15 P ja C-21/15 P, EU:C:2016:981.

kuupäevaga esitatud ettepaneku punktides 11–21. Axa esitatud väited vaadatakse läbi viidatud argumentide ja kriteeriumide alusel. Tagajärgede osas, mis kohtuotsusel WDFG on käesoleva apellatsioonkaebuse läbivaatamisele, viitan eespool viidatud ettepaneku punktidele 23–27.

B. Apellatsioonkaebus

11. Axa esitab oma apellatsioonkaebuse toetuseks ainsa väite, mis käsitleb viga ELTL artikli 107 lõike 1 tõlgendamisel seoses valikulisuse kriteeriumiga. See väide jaguneb esimese võimalusena nelja ja teise võimalusena kahte ossa.

1. Apellatsioonkaebuse ainsa väite esimene osa: viga võrdlussüsteemi kindlaksmääramisel

12. Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite esimeses osas esitatud väited puudutavad valikulisuse analüüsi esimest etappi, mille eesmärk on võrdlussüsteemi kindlaksmääramine. Võrdlussüsteemi mõiste ja võrdlussüsteemi kindlaksmääramise kriteeriumide osas viitan argumentidele, mille esitasin liidetud kohtuasjades C-51/19 P, World Duty Free Group *vs.* komisjon, ja C-64/19 P, Hispaania *vs.* komisjon, tänase kuupäevaga esitatud ettepaneku punktides 37–51.

a) Apellatsioonkaebuse ainsa väite esimese osa esimene punkt

13. Kuna analüüsitava väite kontekstis esitatud vastuväited ja nende vastuväidete põhjendamiseks esitatud argumendid on identsed nendega, mis on esitatud World Duty Free Groupi apellatsioonkaebuse ainsa väite esimese osa esimeses punktis kohtuasjas C-51/19 P, siis viitaksin nende läbivaatamiseks *mutatis mutandis* vaid oma liidetud kohtuasjades C-51/19 P ja C-64/19 P tänase kuupäevaga esitatud ettepaneku punktidele 52–59. Soovitan Euroopa Kohtul neis punktides esitatud põhjendustel Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite esimese osa esimene punkt tagasi lükata.

b) Apellatsioonkaebuse ainsa väite esimese osa teine punkt

14. Kuna Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite esimese osa teises punktis esitatud vastuväited ja nende vastuväidete põhjendamiseks esitatud argumendid on identsed nendega, mis on esitatud World Duty Free Groupi apellatsioonkaebuse ainsa väite esimese osa teises punktis kohtuasjas C-51/19 P, siis viitaksin nende läbivaatamiseks *mutatis mutandis* vaid oma liidetud kohtuasjades C-51/19 P ja C-64/19 P tänase kuupäevaga esitatud ettepaneku punktidele 62–82, milles soovitan need vastuväited tervikuna tagasi lükata. Teen Euroopa Kohtule ettepaneku neis punktides esitatud põhjendustel Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite esimese osa teine punkt tagasi lükata.

c) Apellatsioonkaebuse ainsa väite esimese osa kolmas punkt

15. Kuna Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite esimese osa kolmandas punktis esitatud vastuväited ja nende vastuväidete põhjendamiseks esitatud argumendid on identsed nendega, mis on esitatud World Duty Free Groupi apellatsioonkaebuse ainsa väite esimese osa kolmandas punktis kohtuasjas C-51/19 P, siis viitaksin nende läbivaatamiseks *mutatis mutandis* vaid oma liidetud kohtuasjades C-51/19 P ja C-64/19 P tänase kuupäevaga esitatud ettepaneku punktidele 85–87. Teen Euroopa Kohtule ettepaneku neis punktides esitatud põhjendustel Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite esimese osa kolmas punkt tagasi lükata.

2. Apellatsioonkaebuse ainsa väite teine osa: viga selle eesmärgi kindlaksmääramisel, millest lähtuvalt viiakse läbi võrreldavuse analüüs

16. Väited, mille Axa esitab oma apellatsioonkaebuse ainsa väite teises osas, puudutavad vaidlustatud kohtuotsuse punkte 139–160, ja nendega vaidlustatakse selle kohtuotsuse põhjendusi, millega Üldkohus määras kindlaks võrdlussüsteemi eesmärgi ja võrdles selle eesmärgi seisukohast nende ettevõtjate olukorda, kes saavad vaidlusaluse meetmega kehtestatud eelise, ja nende ettevõtjate olukorda, kellele on selle kohaldamine välistatud.

17. Kuna Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite selle osa kontekstis esitatud vastuväited ja nende vastuväidete põhjendamiseks esitatud argumendid on identsed nendega, mis on esitatud World Duty Free Groupi apellatsioonkaebuse ainsa väite teises osas kohtuasjas C-51/19 P, siis viitaksin nende läbivaatamiseks *mutatis mutandis* vaid oma liidetud kohtuasjades C-51/19 P ja C-64/19 P tänase kuupäevaga esitatud ettepaneku punktidele 91–106. Teen Euroopa Kohtule ettepaneku neis punktides esitatud põhjendustel Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite teine osa tagasi lükata.

3. Apellatsioonkaebuse ainsa väite kolmas osa: õigusnormi rikkumine tõendamiskoormise jaotamisel

18. Kuna Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite kolmandas osas esitatud vastuväited ja nende vastuväidete põhjendamiseks esitatud argumendid on identsed nendega, mis on esitatud World Duty Free Groupi apellatsioonkaebuse ainsa väite kolmandas osas kohtuasjas C-51/19 P, siis viitaksin nende läbivaatamiseks *mutatis mutandis* vaid oma liidetud kohtuasjades C-51/19 P ja C-64/19 P tänase kuupäevaga esitatud ettepaneku punktidele 109 ja 110. Teen Euroopa Kohtule ettepaneku neis punktides esitatud põhjendustel Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite kolmas osa tagasi lükata.

4. Apellatsioonkaebuse ainsa väite neljas osa: proportsionaalsus

19. Kuna Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite neljanda osa kontekstis esitatud vastuväited ja nende vastuväidete põhjendamiseks esitatud argumendid on identsed nendega, mis on esitatud World Duty Free Groupi apellatsioonkaebuse ainsa väite neljandas osas kohtuasjas C-51/19 P, siis viitaksin nende läbivaatamiseks *mutatis mutandis* vaid oma liidetud kohtuasjades C-51/19 P ja C-64/19 P tänase kuupäevaga esitatud ettepaneku punktidele 112 ja 113. Teen Euroopa Kohtule ettepaneku neis punktides esitatud põhjendustel Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite neljas osa tagasi lükata.

5. Apellatsioonkaebuse ainsa väite viies osa: põhjuslik seos

20. Kuna Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite viiendas osas esitatud vastuväited ja nende vastuväidete põhjendamiseks esitatud argumendid on identsed nendega, mis on esitatud World Duty Free Groupi apellatsioonkaebuse ainsa väite viiendas osas kohtuasjas C-51/19 P, siis viitaksin nende läbivaatamiseks *mutatis mutandis* vaid oma liidetud kohtuasjades C-51/19 P ja C-64/19 P tänase kuupäevaga esitatud ettepaneku punktidele 114–117. Teen Euroopa Kohtule ettepaneku neis punktides esitatud põhjendustel Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite viies osa tagasi lükata.

6. Apellatsioonkaebuse ainsa väite kuues osa: meetme jagatavus

21. Kuna Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite kuuendas osas esitatud vastuväited ja nende vastuväidete põhjendamiseks esitatud argumendid on identsed nendega, mis on esitatud World Duty Free Groupi apellatsioonkaebuse ainsa väite kuuendas osas kohtuasjas C-51/19 P, siis viitaksin nende läbivaatamiseks *mutatis mutandis* vaid oma liidetud kohtuasjades C-51/19 P ja C-64/19 P tänase kuupäevaga esitatud ettepaneku punktidele 119–122. Teen Euroopa Kohtule ettepaneku neis punktides esitatud põhjendustel Axa apellatsioonkaebuse ainsa väite kuues osa tagasi lükata.

7. Ettepanek apellatsioonkaebuse kohta

22. Eelnevale tuginedes teen Euroopa Kohtule ettepaneku jätta apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata.

C. Komisjoni esitatud põhjenduste asendamise taotlus

23. Juhul kui Axa apellatsioonkaebuse ainsat väidet peetakse põhjendatuks, palub komisjon Euroopa Kohtul põhjendused asendada ja tunnistada Üldkohtule esitatud hagi vastuvõetamatuks. Selle kohta märgin, et komisjon esitas Axa hagi kohta Üldkohtule vastuvõetamatuse ametliku vastuväite, mis liideti kohtuasja sisuliste küsimuste läbivaatamisega. Üldkohus leidis siiski vaidlustatud kohtuotsuse punktis 28 26. veebruari 2002. aasta kohtuotsusele nõukogu *vs.* Boehringer[13] (edaspidi „kohtuotsus Boehringer“) tuginedes, et hagi sisuline läbivaatamine on põhjendatud ilma selle vastuväite eelneva lahendamiseta.[14]

24. Kuivõrd teen Euroopa Kohtule ettepaneku jätta apellatsioonkaebus rahuldamata, piirdun järgmiseks mõne lühikese tähelepanekuga komisjoni taotluse sisu kohta, milleks tuleb sisuliselt analüüsida komisjoni Üldkohtule esitatud vastuvõetamatuse väidet.

25. Komisjon väitis selles vastuväites, et Axal ei olnud vaidlusaluse otsuse suhtes põhjendatud huvi ja et otsus ei puuduta teda isiklikult, kuna ta ei ole tõendanud, et ta on vaidlusalust meedet kohaldanud ja saanud seega tegelikult selles ette nähtud maksuvähenduse, ega seda, et ta on kohustatud selle abi kõnealuse otsuse kohaldamise käigus tagasi maksma või et teda ähvardab

[13] C-23/00 P, EU:C:2002:118, punkt 52.

[14] Kriitika osaliseks on saanud õiguskaitsevahendite läbivaatamise loogilise või tavapärase korra ümberpööramine, mis tuleneb nn Boehringeri kohtupraktika kohaldamisest juhtudel, mil Euroopa Kohus jätab hagi sisuliselt rahuldamata, isegi kui üks pooltest esitab vastuvõetamatuse väite, eelkõige siis, kui see vastuväide puudutab avalikku huvi ja on esitatud eraldi dokumendina, milles palutakse küsimus lahendada nii, et kohtuasja sisuliselt ei arutata; vt näiteks kohtujurist Jääskineni ettepanek kohtuasjas Šveits *vs.* komisjon (C-547/10 P, EU:C:2012:565, punktid 46–54), kohtujurist Boti ettepanek kohtuasjas Philips Lighting Poland ja Philips Lighting *vs.* nõukogu (C-511/13 P, EU:C:2015:206, punktid 50–67), kohtujurist Mengozzi ettepanek kohtuasjas SNCF Mobilités *vs.* komisjon (C-127/16 P, EU:C:2017:577, punkt 163) ja samuti kohtujurist Ruiz-Jarabo Colomeri ettepanek kohtuasjas nõukogu *vs.* Boehringer (C-23/00 P, EU:C:2001:511, punktid 30–36). Sellele kriitikale vaatamata kohaldavad Boehringeri kohtupraktikat jätkuvalt nii Üldkohus (vt hiljutine 11. novembri 2020. aasta kohtuotsus AV ja AW *vs.* parlament (T-173/19, ei avaldata, EU:T:2020:535, punkt 42)) kui ka Euroopa Kohus (selle hiljutise kohaldamise kohta apellatsioonimenetluse kontekstis vt 21. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Club Hotel Loutraki jt *vs.* komisjon (C-131/15 P, EU:C:2016:989, punkt 68)).

eeliste tagasinõudmise oht, nagu nõutakse kohtupraktikas.[15] Axa väitis oma märkuses vastuvõetamatuse väite kohta Üldkohtus, et ta sai vaidlusaluses meetmes ette nähtud mahaarvamise kohaldamise õiguse 2008. aastal seoses enamusosaluste omandamisega vastavalt Türgi ja Mehhiko äriühingus. Ta väitis, et vaidlusalune meede ei nõua, et mahaarvamine tuleb teha vahetult tehingu tegemisele järgnevas maksudeklaratsioonis, vaid et abisaajad võivad vabalt valida, millal seda kohaldada. Axa väitis neis märkustes, et ettevaatusest ei kohaldanud ta viivitamatult vaidlusalust mahaarvamist lõplikult, vaid arvestas vaidlusalust meedet selleks, et vähendada maksustatavat summat 2009. aasta ettemaksete arvutamise eesmärgil.[16] Sellistes tingimustes väitis Axa, et tal oli vaidlusaluse otsuse tühistamise vastu tekkinud ja tegelik huvi, sest see otsus jätaks ta esiteks ilma omandatud õigusest kohaldada vaidlusalust meedet juba tehtud tehingutele – välja arvatud juhul, kui ta ei tõenda kooskõlas selle otsuse põhjendusega 200, et Mehhikos ja Türgis esinesid rahvusvahelisele ühinemisele takistused – ja teisalt, et tal on oht kohustuda maksma 2009. aasta ettemaksetelt viivitusintressi.[17] Axa väitis oma Euroopa Kohtule esitatud repliigis, et ta kohaldas vaidlusalust meedet 2013. aasta pöördmaksustamise menetluse kontekstis ja uuesti pärast 7. novembri 2014. aasta kohtuotsuse Banco Santander ja Santusa *vs.* komisjon[18] vastuvõtmist. Ta esitas repliigi lisas 18. jaanuari 2018. aasta kuupäevaga maksunõude, mis väljastati vaidlusaluse meetme alusel antud abi tagasinõudmise menetluse kontekstis, mis puudutas eelkõige Axa poolt Türgi äriühingutes 2008. aastal omandatud osalustest tuleneva firmaväärtuse amortiseerimist 2014. ja 2015. eelarveaastal.

26. Lisaks meenutan omalt poolt, et Euroopa Kohus selgitas 28. juuni 2018. aasta kohtuotsuses Andres *vs.* komisjon[19] (edaspidi „kohtuotsus Andres“), et asjaolu, et hageja võib kuuluda või mitte kuuluda komisjoni otsusega siseturuga kokkusobimatuks tunnistatud abikava alusel antud individuaalse abi tegelike abisaajate või võimalike abisaajate kategooriasse, ei ole määrav selle kindlakstegemisel, kas otsus puudutab hagejat isiklikult, kui iga võimaluse suhtes on kindlaks tehtud, et see puudutab teda ka talle omaste tunnuste või teda iseloomustava faktilise olukorra tõttu, mis teda kõigist teistest isikutest eristab. Seega, kui lahendatakse komisjoni vastuvõetamatuse väide ja jõutakse järeldusele, et kuivõrd Axa ei kohaldanud vaidlusalust meedet enne kui alates 2014. aastast, ei saa teda pidada sellega ette nähtud eelisest tegelikuks abisaajaks Üldkohtule hagi esitamise hetkel, siis peab Euroopa Kohus hindama, kas tema olukord eristab teda igal juhul teistest ettevõtjatest, kes on puudutatud isikud üksnes kui sellest meetmest potentsiaalsed abisaajad, ja eelkõige siis, kui selline olukord võib tuleneda asjaolust, et Axa teostas kõnealuses meetmes ette nähtud amortiseerimise 2009. aastal tasutud ettemaksete arvutamiseks. Mulle ei näi seevastu, et üksnes asjaolu, et Axa tegi tehingu, mis võib kuuluda

15 Isikuid, kes said tegelikult abikava alusel individuaalset abi, mille kohta komisjon on väljastanud tagasinõudmise korralduse, puudutab väljakujunenud kohtupraktika kohaselt otsus seetõttu isiklikult ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses (vt eelkõige 9. juuni 2011. aasta kohtuotsus Comitato „Venezia vuole vivere“ jt *vs.* komisjon (C-71/09 P, C-73/09 P ja C-76/09 P, EU:C:2011:368, punkt 53; edaspidi „kohtuotsus Comitato „Venezia vuole vivere“)), ka siis, kui tegelik tagasinõudmine toimub hilisemas järgus, kus tuleb kindlaks teha, kas saadud eelised on tegelikult tagastamisele kuuluv riigiabi (vt kohtuotsus Comitato „Venezia vuole vivere“, punkt 55). Euroopa Kohus on selgitanud, et juba tagasinõudmise korraldus puudutab isiklikult kõiki asjaomase kava alusel abi saanud isikuid, „kuna [komisjoni] vaidlusaluse otsuse vastuvõtmise hetkest alates ähvardab neid oht, et saadud eelised nõutakse tagasi, ja seega on mõjutatud nende õiguslikku olukorda“ (vt kohtuotsus Comitato „Venezia vuole vivere“, punkt 56). Järelikult on need abi saanud isikud osa kitsast ringist 17. jaanuari 1985. aasta kohtuotsusest Piraiki-Patraiki jt *vs.* komisjon (11/82, EU:C:1985:18, punkt 31) tuleneva kohtupraktika tähenduses.

16 Vastav avaldus esitati Üldkohtus vastuvõetamatuse väite kohta esitatud märkuste lisas.

17 Axa väitis samuti, et vaidlusaluse otsuse tühistamise tulemusel ei peaks ta esitama komisjonile vajalikke tõendeid, tõendamaks piirangute olemasolu rahvusvahelistele ühinemistele Türgis ja Mehhikos, selleks et ta saaks tugineda õiguspärasele ootusele selle otsuse põhjenduse 200 tähenduses, vt käesoleva ettepaneku joonealune märkus 9.

18 T-399/11, EU:T:2014:938.

19 C-203/16 P, EU:C:2018:505, punkt 48.

vaidlusaluse meetme kohaldamisalasse,[20] on piisav, et eristada tema olukorda kohtupraktikas nõutavas tähenduses. Märgin selle kohta ainult, et kohtuotsuse Andres aluseks olnud kohtuasjas tuvastas Üldkohus esiteks, et selle kohtuasja hageja oli ametliku uurimismenetluse algatamisele eelneval eelarveaastal saanud maksustatavat kasumit, millest ta oli maha arvanud selles kohtuasjas asjasse puutuva saneerimisklausli alusel üle kantud kahjumi, ja teiseks, et Saksa maksuhalduri väljastatud siduvast teabest tulenes, et ta täitis tema suhtes selle klausli kohaldamise tingimused.[21]

V. Kohtukulud

27. Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõike 2 kohaselt otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotamise, kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kohaldatakse *mutatis mutandis* Euroopa Kohtu menetlusele, mille esemeks on Üldkohtu otsuse peale esitatud apellatsioonkaebus, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna teen Euroopa Kohtule ettepaneku jätta Axa apellatsioonkaebus rahuldamata, siis tuleb minu arvates kohtukulud temalt välja mõista vastavalt komisjoni esitatud nõudele.

VI. Ettepanek

28. Eelnevale tuginedes teen Euroopa Kohtule ettepaneku jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista kohtukulud välja Axalt.

[20] Märgin, et Euroopa Kohtule esitatud repliigi lisas esitatud maksunõudest näib tulenevat, et Axa 2008. aastal tehtud omandamistehingud andsid talle tegelikult vaidlusaluses meetmes ette nähtud amortiseerimise õiguse.

[21] Vt kohtuotsus Andres, eelkõige punktid 13 ja 55.